

Na podlagi 8. točke prvega odstavka 77. člena zakona o vojnih invalidih (Uradni list RS, št. 63/95) izdaja minister za delo, družino in socialne zadeve

P R A V I L N I K

o ugotavljanju odstotka vojne invalidnosti

1. člen

Na podlagi tega pravilnika in seznama odstotkov vojne invalidnosti (v nadaljevanju: seznam), ki je sestavni del tega pravilnika, se ugotavlja odstotek vojne invalidnosti (v nadaljevanju: invalidnosti) po stopnji okvare zdravja ter vrste okvar zdravja, zaradi katerih je vojni invalid upravičen do dodatka za posebno invalidnost.

2. člen

Če okvara zdravja ni določena v seznamu, se odstotek invalidnosti določi po načelih medicinske znanosti in s smiselno uporabo določb tega pravilnika, ki veljajo za podobne okvare zdravja.

V primeru iz prejšnjega odstavka se lahko določi enak ali nižji odstotek invalidnosti, kot je v seznamu določen za podobno okvaro zdravja.

3. člen

Odstotek invalidnosti se določi trajno ali začasno. Začasen odstotek invalidnosti se določi za vse okvare zdravja, če zdravljenje še ni končano in še traja rehabilitacija, s katero se pričakuje izboljšanje. Obdobje, za katero se določi začasna invalidnost, je vezano na realno pričakovanje spremembe stanja okvare zdravja. Trajni odstotek invalidnosti se določi, ko je stanje okvare zdravja dokončno, če so izkoriščene možnosti zdravljenja oziroma rehabilitacije, glede na osebne značilnosti invalida.

4. člen

Vojnega invalida, pri katerem je bila izvedena transplantacija kateregakoli organa, je potrebno ponovno oceniti, praviloma začasno, pri čemer je potrebno upoštevati funkcijo transplantiranega organa.

5. člen

Če je invalidnost posledica več okvar zdravja, za katere je v seznamu določena 20% ali večja invalidnost, se odstotki, določeni v seznamu za posamezne okvare zdravja ne seštevajo, ampak se okvara zdravja, za katero je določen najvišji odstotek invalidnosti (v nadaljevanju: osnovna invalidnost), poveča za 10 ali 20%.

Če je za dve ali tri okvare zdravja iz prejšnjega odstavka v seznamu določenih najmanj 50% in je skupna okvarjenost zdravja dokajšnja, se lahko odstotek osnovne invalidnosti poveča največ za 30%.

Če je za štiri ali več okvar zdravja iz prvega odstavka v seznamu določenih najmanj 50%, je mogoče odstotek invalidnosti za osnovno invalidnost povečati tudi za 40%.

Če je zaradi vseh okvar zdravja invalidnost taka, da je vojni invalid nepremičen in brez tuje pomoči ne more opravljati osnovnih fizioloških potreb, se določi invalidnost 100% I. skupine.

6. člen

Če gre za obojestransko okvaro organov, se odstotek invalidnosti poveča za 10 do 30%.

Okvare parnega organa v točkah: 68, 69, 73 in 79 se lahko ocenijo tudi do 100% II. skupine.

Okvare parnega organa v točkah: 15, 26, 32, 41, 43, 47, 74 (če krna nista primerna za protezo), 86, 87, 90/b, 91, 93, 141/b, 151 in 235/b se lahko ocenijo tudi do 100% I. skupine.

6a. člen

Če je pri osebi brez enega parnega organa prišlo v okoliščinah za priznanje vojne invalidnosti po zakonu o vojnih invalidih do izgube ali okvare za najmanj 60% in več drugega parnega organa, se ugotovi odstotek invalidnosti, kot da je okvara obeh parnih organov nastala v teh okoliščinah, pri čemer se za izgubo ali hudo okvaro parnega organa v točkah iz tretjega odstavka 6. člena tega pravilnika odstotek vojne invalidnosti lahko določi do 100% I. skupine.

Če si je kdo hudo okvaril ali izgubil en parni organ v okoliščinah za priznanje vojne invalidnosti po zakonu o vojnih invalidih in mu je na tej podlagi priznan odstotek vojne invalidnosti, drugi parni organ pa si je okvaril za najmanj 60% ali ga je izgubil po omenjenih okoliščinah, se določi odstotek vojne invalidnosti za okvaro oziroma izgubo obeh parnih organov, zmanjšan za 20%. Če je za takšno okvaro po tem pravilniku in seznamu mogoče določiti 100% I. skupine, se vojna invalidnost oceni s 100% II. skupine.

7. člen

Invalidnost I. skupine je mogoče določiti le za okvare zdravja, za katere je v seznamu določena invalidnost 100% I. skupine in skladno z zadnjim odstavkom 5. in 6. člena ter prvega odstavka 6.a člena tega pravilnika.

8. člen

Ocena invalidnosti se poda glede na izvide zdravnika ustrezne medicinske stroke, izdelane z najsodobnejšimi diagnostičnimi metodami, s katerimi se dokaže okvara zdravja in določi stopnja funkcijske okvare organa oziroma organskega sistema. Za okvare zdravja, ki jih ni mogoče dokazati brez hospitalizacije, je le ta obvezna.

9. člen

V primerih, ko se je bolezen, ki jo je imel vojni invalid že prej, v okoliščinah za priznanje statusa vojnega invalida poslabšala in je poslabšanje neposredna posledica teh okoliščin, se pri oceni invalidnosti upošteva odstotek invalidnosti iz seznama, zmanjšan od 10% do 30%.

10. člen

Endogenih in drugih prirojenih ali pridobljenih nagnjenj, ki pogojujejo obolenja katerih vzrok je neznan ali še ni zanesljivo ugotovljen, ni mogoče šteti za podlago za priznanje vojne invalidnosti.

Izjemoma se lahko v primerih, ko za bolezen sicer ni mogoče ugotoviti, da so jo povzročile okoliščine za priznanje statusa vojnega invalida, mogoče pa je sklepati, da so vojne razmere precej vplivale, da se je bolezen v teh okoliščinah poslabšala oziroma so bile te okoliščine sprožilni faktor za pojav bolezni, odstotek invalidnosti oceni na podlagi seznama, zmanjšan od 10% do 30%.

Pri oceni invalidnosti iz 9. člena in prejšnjega odstavka, se upošteva narava bolezni in njen razvoj, trajanje in teža vojnih razmer oziroma razmer pri opravljanju vojaške službe ter drugih okoliščin, ki so vplivale na bolezen.

Odstotka invalidnosti zaradi okvar zdravja iz 9. člena in drugega odstavka tega člena, določenega pri prvem ugotavljanju invalidnosti, pozneje ni mogoče povečati, ne glede na nadaljnje poslabšanje okvare zdravja.

11. člen

Posamezen, zelo poškodovan del telesa (v nadaljevanju: organ) se oceni z do 30% nižjim odstotkom invalidnosti, kot je v seznamu določen za popolno izgubo (amputacijo) tega organa.

Organ, ki je tako okvarjen, da je funkcijsko popolnoma neraben, se lahko oceni z enakim odstotkom invalidnosti, kot je v seznamu določen za popolno izgubo (amputacijo) organa.

Če je na posameznem organu ali delu telesa več okvar, skupen odstotek ne more biti enak ali višji od odstotka, ki se uporablja za amputacijo.

Odstotek invalidnosti za amputirano nogo ali roko se poveča za 10%, če krn ni primeren za protezo.

12. člen

Če je mogoče s kliničnim opazovanjem in dokumentirano anamnezo dokazati nevralgične bolečine in motnje v smislu fantomskega uda ali v primeru pekoče toplote s hudimi bolečinami, se odstotek invalidnosti lahko poveča za 10 do 20%.

13. člen

Odstotek invalidnosti zaradi vnetja sklepov ali posledic te okvare oziroma stanja po vnetjih kosti in sklepov, se določi kot pri poškodbah teh organov in kot posledice, ki jih je vnetje sklepov povzročilo na srcu.

14. člen

Kolikor okvare okončin spremljajo znatne trofične spremembe, se lahko ugotovljeni odstotek invalidnosti poveča za 10%.

Pri okvarah mehkih tkiv se stanje po Compartement sindromu, Sudekova distrofija in Volkmannova kontraktura ocenjujejo glede na funkcijo sosednjih oziroma prizadetih sklepov. Chrush sindrom se ocenjuje glede na prizadetost organskih sistemov in funkcijo sklepov.

Termične okvare se ocenjujejo glede na prizadetost posameznih delov telesa in organov. Odstotek invalidnosti za zlome in izpahe ter zastareli zlomi in izpahi se ocenijo glede na prizadetost funkcije sklepov. Zastarani in nenaravnani izpahi se ocenijo po seznamu kot omejena gibljivost in zatrditve.

15. člen

Brazgotine in zmečkanine mehkih tkiv se pri določitvi odstotka invalidnosti upoštevajo samo, če ovirajo funkcijo organa ali dela telesa in se ocenjujejo po ustrezni točki seznama.

16. člen

Okvare zdravja, ki ne dosegajo 20% invalidnosti, niso zajete v seznamu.

17. člen

Vojni invalid ima pravico do dodatka za posebno invalidnost, če mu je invalidnost priznana na podlagi okvar zdravja, ki so zajete v tem členu in sicer v naslednjih višinah:

1. 25% odmerne osnove, če gre za:
  - a) amputacijo dveh ali več okončin, na podlagi česar se ugotovi invalidnost I. skupine
  - b) okvaro funkcije dveh ali več okončin, ki je posledica rane ali poškodbe, na podlagi česar se ugotovi 100% invalidnost
  - c) popolno izgubo vida na obeh očeh
  - d) amputacijo noge nad kolenom ali roke v komolcu ali nad komolcem.

2. 19% odmerne osnove, če gre za:
  - a) amputacijo noge pod kolenom
  - b) amputacijo ene podlakti ali ene pesti
  - c) okvaro funkcije ene ali več okončin, ki je posledica rane ali poškodbe ter amputacijo obeh stopal v podgležnju po Chopartu, če se za okvaro oziroma amputacijo ugotovi 80% ali 90% invalidnost.

3. 12% odmerne osnove, če gre za:
  - a) amputacijo obeh stopal v nartu po Lisfrancku ali amputacijo obeh stopal v podgležju po Chopartu ali kombinacijo teh dveh amputacij, če se ugotovi invalidnost pod 80%
  - b) amputacijo ali eksartikulacijo v skočnem sklepu
  - c) okvaro funkcije okončine, ki je posledica rane ali poškodbe, če se za to okvaro ugotovi 60% ali 70% invalidnost.

4. 6% odmerne osnove, če gre za okvaro funkcije ene ali več okončin, ki je posledica bolezni, ocenjene z najmanj 80% invalidnostjo.

V primeru, da ima invalid vsaj dve okvari zdravja iz točke 1, pripada invalidu dodatek za posebno invalidnost v višini 35% odmerne osnove.

18. člen

Z dnem uveljavitve tega pravilnika se prenehata uporabljati pravilnik o ugotavljanju odstotka vojaške invalidnosti (Uradni list SFRJ, št. 7/82, 14/84, popr. št. 14/84) in pravilnik o okvarah organizma, na podlagi katerih ima vojaški invalid pravico do ortopedskega dodatka in razvrstitvi teh okvar v stopnje (Uradni list SFRJ, št. 7/82).

19. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 591-03/3-96

Ljubljana, dne 22. marca 1996.

Minister
za delo, družino
in socialne zadeve
mag. Anton Rop l. r.

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Ljubljana, dne 26. januarja 2000.

SEZNAM ODSOTKOV VOJNE INVALIDNOSTI

I. poglavje - ROKA

A) Pest

a) Prsti

1. Omejena gibljivost vseh prstov ene pesti:
  - a) lažje 20%
  - b) težje 30 do 40%
2. Omejena gibljivost večine prstov na roki, razen palca 20 do 40%
3. Zatrditev palca v interfalangalnem sklepu v neugodnem položaju 20%
4. Zatrditev palca v metakarpofalangalnem sklepu 20%
5. Zatrditev palca v metakarpofalangalnem sklepu v neugodnem položaju 30%
6. Zatrditev večine prstov roke, razen palca 30 do 40%
7. Zatrditev vseh prstov roke
  - a) v ugodnem položaju 40 do 50%
  - b) v neugodnem položaju 60 do 70%
8. Amputacija palca - obe falangi 30%
9. Amputacija obeh falang palca z metakarpalno kostjo 40%
10. Amputacija kazalca 20%
11. Amputacija dveh prstov brez metakarpalne kosti 20%
12. Amputacija kazalca in sredinca 30%
13. Amputacija dveh prstov z metakarpalnimi kostmi:
  - a) palca in kazalca 50%
  - b) kazalca in sredinca 40%
  - c) sredinca in prstanca 40%
  - d) prstanca in mezinca 30%
14. Amputacija treh ali več prstov z ohranjenimi metakarpalnimi kostmi:
  - a) palca in katerihkoli prstov (razen kazalca) 40%
  - b) palca, kazalca in katerihkoli prstov 50%
  - c) kazalca, sredinca in mezinca 40%
  - d) zadnjih štirih prstov 50%
  - e) palca in katerihkoli treh prstov 50%
15. Amputacija vseh prstov ene roke 60%

16. Amputacija obeh palcev in enega kazalca 60%
17. Amputacija obeh palcev, enega kazalca in enega sredinca 70%
18. Amputacija obeh palcev in treh drugih prstov, vendar ne vseh na isti roki 80%
19. Amputacija treh prstov z metakarpalnimi kostmi:
- a) palca, kazalca in sredinca 60%
  - b) kazalca, sredinca in mezinca 50%
  - c) sredinca, prstanca in mezinca 40%
20. Delna amputacije enega palčevega členka in dveh kazalčevih členkov 20%
21. Delna amputacija enega palčevega členka in dveh kazalčevih členkov z malo gibljivimi krni 30 do 40%
22. Pri delni amputaciji več prstov se določi odstotek po dani shemi in sicer tako, da se seštejejo odstotki, ki ustrezajo izgubi vsakega prstnega členka; če je seštevek večji kot 15%, znaša odstotek invalidnosti 20% in tako dalje, in sicer:
- a) za en palčev členek 8%
  - b) za en kazalčev členek 6%
  - c) za en členek drugih prstov 4%
23. Zlomi metakarpalnih kosti s funkcionalnimi motnjami ali težje deformacije ali izpah karpometakarpusa s funkcijsko okvaro, upoštevajoč okvaro pesti in posameznih prstov 20 do 40%

b) Zapestje

24. Omejena gibljivost pesti (hujša) 20 do 30%
25. Zatrditev zapestnega sklepa
- a) v ugodnem položaju 30%
  - b) v neugodnem položaju 40%
26. Amputacija pesti 70%

B) Podlaket

27. Napačno zaraščeni zlom z omejeno pronacijo in supinacijo 20 do 30%
28. Napačno zaraščeni zlomi s popolno nepregibnostjo pronacije in supinacije, položaj pesti pa ugoden v pronaciji ali v srednjem položaju 40%
29. Napačno zaraščeni zlomi s popolno negibnostjo pronacije in supinacije, položaj pesti pa v supinaciji 50%
30. Lažni sklep ene kosti 20 do 30%

31. Lažni sklep obeh kosti 40%

32. Amputacija podlakta 70%

C) Laket

33. Gibljivost ohranjena med 105 stopinjami do popolne fleksije 40%

34. Gibljivost ohranjena med 90 stopinjami in 75 stopinjami oziroma med 90 stopinjami in 105 stopinjami 30%

35. Gibljivost ohranjena med 75 stopinjami in 0 stopinjami, roka v neugodnem položaju, v ekstenziji 40 do 50%

36. Nepregibnost v pravem kotu ali nekoliko manjšem (90 stopinj do 105 stopinj) 30%

37. Nepregibnost v ostrem kotu (manjšem kot 105 stopinj) 40%

38. Nepregibnost lakta v popolni fleksiji 60%

39. Nepregibnost v neugodnem iztegnjenem položaju (od 75 stopinj do 0 stopinj) 50 do 60%

40. Ohlapen sklep 30 do 50%

41. Amputacija roke v laktu (eksartikulacija) 80%

D) Nadlaket

42. Psevdoartroza nadlahtnice, brez možnosti za operativno korekcijo (potreben ortopedski aparat) 60%

43. Amputacija roke v nadlaktu 90%

E) Rama

44. Omejena gibljivost rame težje stopnje (roke ni moč dvigniti več kot vodoravno) 20 do 40%

45. Popolna zatrditev ramena 30 do 60%

46. Ohlapen ramenski sklep (ni mogoče ozdravljenje) 20 do 40%

47. Eksartikulacija roke v ramenu 100% II. skupina

F) Okvare perifernega živčevja roke

48. Ohromelost brahialnega plexusa

a) lažje stopnje	20%
b) srednje stopnje	40 do 50%
c) težje stopnje	60 do 70%
d) popolna	80%

49. Paraliza n. axilarisa 30%

50. Pareza n. axilarisa 20%

51. Paraliza n. medianusa ali n. radialisa ali n. ulnarisa 40%

52. Pareza n. medianusa ali n. radialisa ali n. ulnarisa 20 do 30%

53. Paraliza n. musculocutaneusa 30%

54. Pareza n. musculocutaneusa 20%

55. Popolna ohromelost roke 90%

56. Prizadet n. akcesorius 20 do 30%

57. Sindrom karpalnega kanala 20%

II. poglavje - NOGA

A) Stopalo

58. Amputacija palca:

a) brez metatarzalne kosti	20%
b) z metatarzalno kostjo	30%

59. Amputacija dveh ali treh prstov z metatarzalnimi kostmi, razen palca 30%

60. Amputacija vseh prstov na eni nogi 30%

B) Nart

61. Zlom ene ali več metatarzalnih kosti, če je posledica tega deformacija stopala in prstov in otežkoča hojo 20%

62. Amputacija stopala po Lisfrancku 30 do 40%

C) Podgleženj

63. Zlom ene ali več tarzalnih kosti, z deformacijo stopala 20 do 40%
64. Amputacija po Chopartu 40 do 50%

D) Skočni sklep

65. Omejena gibljivost stopala:
a) težje stopnje 20%
b) v equinusu 20 do 30%
66. Omejena gibljivost stopala v calcaneus položaju 30%
67. Zatrditev skočnega sklepa:
a) v pravem kotu 20%
b) v neugodnem položaju, v kateremkoli drugem kotu 30 do 50%
68. Amputacija v skočnem sklepu po Pirogovu 50%
69. Eksartikulacija v skočnem sklepu 60%

E) Golen

70. Dobro zaraščeni zlomi goleni brez atrofije mišic, z ohranjeno gibljivostjo sosednjih sklepov:
a) s skrajšanjem do 3 cm 20%
b) s skrajšanjem več kot 3 cm 30%
71. Slabo zaraščeni zlomi goleni (skrajšanje, zdaljša nje):
a) do 3 cm 30%
b) več kot 3 cm 30 do 40%
72. Slabo zaraščeni zlomi goleni z deformacijo, z deviacijo stopala, z atrofijo mišic, s stalno oteklino 40 do 50%
73. Lažni sklep goleni 50%
74. Amputacija v goleni 70%

F) Pogačica

75. Lažni sklep pogačice, delna ali popolna patelektomija 20 do 30%

G) Koleno

76. Omejena gibljivost kolena desmogenega ali artrogenega izvora, z možno ekstenzijo:

- a) od 30 st. do 10 st.   20 do 40%
- b) pod 30 st.   40 do 50%

77. Artroplastika ali umeten kolenski sklep   40 do 50%

78. Zatrditev kolena v ugodnem položaju, iztegnjenem ali skoraj iztegnjenem   40%

79. Zatrditev kolena v neugodnem položaju (v fleksiji od 30 st. do popolne fleksije) 50 do 60%

80. Ohlapen kolenski sklep   20 do 40%

H) Stegnenica

81. Zlom stegnenice s skrajšanjem do 3 cm, brez atrofije mišic in kontrakture sklepov 20%

82. Zlom stegnenice (s skrajšanjem ali zdaljšanjem):

- a) od 3 cm do 6 cm   20 do 40%
- b) nad 6 cm   50 do 60%

83. Slabo zaraščen zlom stegneničnega vratu   40 do 60%

84. Lažni sklep stegnenice   60%

85. Lažni sklep stegneničnega vratu   60%

86. Eksartikulacija v kolenu   80%

87. Amputacija v ravni stegna   90%

I) Kolk

88. Omejena gibljivost kolka

- a) v ugodnem položaju   20 do 40%
- b) v neugodnem položaju (noga v fleksiji ali noga v abdukciji, notranji ali zunanji rotaciji)   40 do 60%

89. Umeten kolčni sklep   40 do 60%

90. Zatrditev kolka:

- a) v ugodnem položaju   50%
- b) v neugodnem položaju   60 do 70%

91. Eksartikulacija v kolku 100% II. skupina

J) Medenica

92. Konsolidiran zlom medeničnih kosti ter dislokacija simfize, z lažjimi in srednje hudimi težavami pri hoji, brez komplikacij na drugih organih v medenični votlini 20 do 40%

K) Okvare perifernega živčevja noge

93. Popolna ohromelost lumbosakralnega pleksusa na eni strani s posledično ohromelostjo noge 80%

94. Paraliza ishiadikusa 60%

95. Pareza ishiadikusa 20 do 30%

96. Paraliza n.peroneusa 40%

97. Pareza n. peroneusa 20 do 30%

98. Paraliza n. tibialisa 40%

99. Pareza n. tibialisa 20 do 30%

100. Paralisa n. femoralisa 40 do 50%

101. Pareza n. femoralisa 20 do 30%

102. Paraliza zg. in sp. glutealnega živca 30%

103. Parestetična meralgija 20%

L) Ožilje

104. Anevrizme manjših arterij pesti ali stopala, ene arterije, podlakta ali goleni, itd. 20%

105. Anevrizme obeh arterij pesti ali stopala 20 do 40%

106. Anevrizme obeh arterij podlakta ali goleni 30 do 50%

107. Anevrizme art. femoralis ali art. Popliteae 40 do 60%

108. Anevrizme art. axilaris ali art. Brachialis 50 do 70%

109. Anevrizme art. carotis:

- a) zunanje 50%
- b) notranje 70 do 80%

110. Anevrizme pomembnih in za kirurške posege težje dostopnih arterij 40 do 90%
111. Zaporne (okluzivne) bolezni arterij (po Dopplerju) 30 do 80%
112. Krčne žile na nogi, težje stopnje 20 do 30%
113. Krčne žile na nogi z razjedami in otekljami 30 do 50%
114. Tromboflebitis in potrombotični sindrom:
- a) obsežni tromboflebitis ali globoka venska tromboza po poškodbi ali po operativnem poteku (začasno od 1 do 2 let) 30 do 60%
  - b) potrombozni sindrom z elefantiazo kot posledico venske tromboze 30 do 50%
115. Limfedem z elefantiazo 30 do 50%

III. poglavje - GLAVA

A) Lobanja in možgani

1. Poškodbe lobanje in okvare centralnega živčnega sistema

116. Zlom lobanjskega svoda z udrtjem brez okvare možgan ali možganskih živcev (s posledičnimi zapleti) 20 do 30%
117. Zlom lobanjskega dna (baze) brez okvare možgan ali možganskih živcev (s posledičnimi zapleti) 30 do 40%
118. Težka poškodba glave:
- a) Postkomocijski sindrom 20 do 40%
  - b) s frakturo lobanje ali brez nje s težko prizadetostjo možgan in posledično demenco 80 do 100% II. skupina
119. Dekortizacija, decerebracija 100% I. skupina
120. Psihoorganski sindrom po cranio - cerebralni travmi:
- a) lažje stopnje 20 do 30%
  - b) srednje stopnje 30 do 60%
  - c) težje stopnje 70 do 90%
  - d) Apalični sindrom 90 do 100% I. skupina
121. Epilepsija kot posledica možganske poškodbe ali njenih komplikacij:
- a) če so napadi redki 20 do 30%
  - b) če so napadi 1x-3x mesečno 40 do 60%
  - c) če so napadi 1x- 3x tedensko 60 do 80%
  - d) če so napadi dnevno ali večkrat dnevno 80 do 100% II. skupina

e) če spremljajo epileptične napade, ne glede na pogostnost, trajne psihične spremembe pacienta, zaradi njegovih osebnostnih motenj, intelegenčnih motenj oziroma metalnega upada 40 do 60%

f) v najhujših primerih 100% I. skupina

122. Monopareza

a) lažje stopnje 30 do 40%

b) težje stopnje 50 do 60%

123. Monoplegija 60 do 80%

124. Hemipareza:

a) lažje stopnje 30 do 40%

b) srednje stopnje 40 do 50%

c) težje stopnje z očitno spasticiteto 60 do 70%

125. Hemiplegija 80 do 100% I. skupina

126. Govorne motnje:

a) dizartrija 20 do 40%

b) disfazija 20 do 50%

c) afazija 50 do 60%

d) afazija z aleksijo, agrafijo 70 do 90%

e) afazija z aleksijo, agrafijo in izraženimi hudimi psihičnimi motnjami 70 do 100% II. skupina

127. Agnozija, apraksija

a) lažje stopnje 20 do 30%

b) težje stopnje 40 do 50%

128. Hemianopsija (homonima, bitemporalna) 30%

129. Bolečinski (Talamični sindrom po poškodbi):

a) lažje stopnje 30 do 50%

b) srednje stopnje 60 do 80%

c) težje stopnje 90 do 100% II. skupine

130. Ekstrapiramidni sindrom, Parkinsonizem, cerebralni ataktični sindrom po poškodbi:

a) lažje stopnje 20 do 30%

b) srednje stopnje 40 do 60%

c) težje stopnje 70 do 100% II. skupina

d) najtežje stopnje (zaradi ataksije gibanje ni mogoče) 100% I. skupina

131. Cerebelarni sindrom:

a) lažje stopnje 20 do 30%

b) srednje stopnje 40 do 60%

c) težje stopnje (nesposobnost samostojnega gibanja) 70 do 100% I. skupina

132. Pseudobulbarni sindrom:
- a) lažje stopnje 30 do 40%
  - b) srednje stopnje 50 do 60%
  - c) težje stopnje 70 do 80%

133. Vegetativne motnje kot posledice prizadetosti avtonomnega živčevja:
- a) lažje stopnje 20%
  - b) srednje stopnje 40 do 50%
  - c) težje stopnje 60 do 80%

2. Možgansko deblo in možganski živci

134. Ohromelost bulbarnih živcev
- a) v manjšem obsegu 30 do 50%
  - b) v večjem obsegu 60 do 80%

135. Bulbarna paraliza 80 do 100% II. skupina

136. Okvara olfaktoriusa 20%

137. Okvara abducensa ali trohlearisa 30%

138. Okvara okulomotoriusa 40%

139. Pareza bulbomotorjev z diplopijami 50%

140. Ptoza veke (glede na ostrino vida in vidnega polja):

- a) delna 20 do 30%
- b) popolna 40%

141. Atrofija optikusa (glede na stopnjo okvare vida):

- a) nepopolna 30 do 40%
- b) popolna 50%

142. Okvara facialis:

- a) pareza 30%
- b) paraliza 50%

143. Okvara vestibularisa (nekompenzirana):

- a) lažje stopnje 20%
- b) srednje stopnje 30 do 40%
- c) težje stopnje 50 do 60%

144. Okvara trigeminusa:

- a) okvara oftalmikusa z nevroparalitičnim keratitisom in okvaro vida do 50% 30
- b) okvara motorične veje za žvekalne mišice 30 do 40%
- c) trigeminus nevralgija:
  - težje stopnje 30 do 40%

- težje stopnje z vsakodnevnimi napadi 50 do 70%
- najtežje stopnje (brezuspšno zdravljenje) 70 do 100% II. skupina

145. Nevralgija glosofaringikusa ali n. rekurensa 20%

146. Okvara n.vagusa (n. frenikusa), motnje požiranja, vegetativne motnje, ipd. 30 do 40%

B) Čeljust

147. Zlom čeljustnice in ličnice:

- a) zlom zgornje čeljustnice z defektom ali s posledično nepravilno okluzijo 20 do 50%
- b) zlom ličnice (otežena gibljivost) 20 do 40%
- c) kompliciran zlom ličnice s posledično diplopijo 20 do 40%

148. Slabo zaraščen zlom spodnje čeljustnice s prizadeto artikulacijo preostalih zob 30 do 50%

149. Stanje po zlomu spodnje čeljustnice z omejenim odpiranjem ust

- a) lažje stopnje 20%
- b) težje stopnje 30 do 50%

150. Psevdoartroza spodnje čeljusti z okvaro čeljustne kosti in zob:

- a) lažje stopnje 30 do 50%
- b) težje stopnje 60 do 80%

C) Oči

151. Izguba očesa, popolna izguba vida na enem očesu ali izredno zmanjšanje vida (ostrina vida je manjša od 0,05) 50%

Če je vid na enem očesu izgubljen, na drugem pa zmanjšan, se odstotek 50% poveča za vsakih 0,20 zmanjšane vida za 10%. Enako se ocenjuje tudi zmanjšanje vida na obeh očeh (na primer VOD je 0,80, VOS je 0,60). Skupni odstotek znaša 30% pri zmanjšanju vida za 0,20 na desnem očesu in za 0,40 na levem očesu. Zmanjšanje vida se ocenjuje s korekcijo.

152. Bitemporalna hemianopsija, kvadrantne binazalne in gornje horizontalne hemianopsije 30%

153. Večji trajni defekti v vidnem polju na obeh očeh, mišljeni absolutni paracentralni skotom, katerega najmanjši premer je več kot 30 st. 30%

154. Lagofthalmus očesa 20 do 30%

155. Stalno solzenje kot posledica poškodbe solzovoda 20%

D) Nos

156. Izguba nosu
a) delna	20 do 50%
b) popolna	60%
157. Deformacija nosne piramide 20 do 30%

E) Usta in zobje

158. Poškodbe neba in jezika (oteženo požiranje in govorjenje):
a) lažje stopnje	30%
b) srednje stopnje	40 do 50%
c) težje stopnje	60 do 80%
159. Izguba jezika ali njegova popolna paraliza 90%.
160. Delna paraliza jezika in neba (težave pri govoru in požiranju) 40 do 60%
161. Izguba skoraj vseh zob:
a) protetična rehabilitacija je možna	30%
b) protetična rehabilitacija je delno možna	40%
c) protetična rehabilitacija ni možna	50%

F) Uho in sluh

162. Izguba sluha na enem ušesu 30%
163. Popolna izguba sluha na obeh ušesih 70%
164. Obojestranska hujša okvara sluha nad 90% po Fowlerju 60%
165. Obojestranska hujša naglušnost:
a) skupna izguba sluha nad 70 do 90% po Fowlerju	40%
b) skupna izguba sluha 60 do 70% po Fowlerju	30%
166. Izguba uhlja 30%
167. Hujša deformacija uhlja in zunanjega sluhovoda 20%

G) Skaženost - iznakaženost

168. Skaženost (ocenjena po teži skaženosti glave in vratu):
a) lažje stopnje	20%
b) srednje stopnje	30 do 40%
c) težje stopnje	50 do 60%

IV. poglavje - HRBTENICA IN HRBTENJAČA

169. Frakture hrbteničnih vretenc brez živčnih motenj, vendar z omejeno gibljivostjo:

- a) z manjšimi deformacijami 20 do 30%
- b) z večjimi deformacijami 40 do 50%

170. Radikalna okvara:

- a) lažje stopnje 20 do 40%
- b) težje stopnje 50 do 60%

171. Mielopatija (po prizadetosti udov):

- a) lažje stopnje 60%
- b) srednje stopnje 70 do 80%
- c) težje stopnje 90 do 100 I. skupina

172. Hernia intervertebralnega diskusa po poškodbi s trajnimi okvarami živčnih korenov (vratnega, prsnega ali ledveno-križnega predela):

- a) lažje stopnje (lažje okvare motilitete in senzibilitete) 20 do 30%
- b) srednje stopnje 40 do 60%
- c) težje stopnje z izraženo okvaro motilitete, atrofijami in s trofičnimi motnjami iz določene radikularne regije 70 do 100% II. skupina

173. Parapareza:

- a) lažje stopnje 30 do 50%
- b) srednje stopnje 60 do 70%
- c) težje stopnje (hoja je možna s pripomočki) 80 do 100% II. skupina

174. Paraplegija (flakcidna ali spastična - trajna negibnost) 80 do 100% I. skupina

175. Tetrapareza:

- a) lažje stopnje 20 do 40%
- b) srednje stopnje 50 do 70%
- c) težje stopnje 80 do 100% II. skupina

176. Tetraplegija:

- a) težje stopnje, z delno premičnostjo rok 80 do 100% II. skupina
- b) najtežje stopnje, bolnik je povsem nepremičen 100% I. skupina

177. Sindrom Kavde ekvine:

- a) lažje stopnje 30%
- b) srednje stopnje 40 do 50%
- c) težje stopnje 60 do 70%

178. Sfinkterske motnje, nevrogeni mehur, motnje potence:

- a) lažje stopnje 40%
- b) srednje stopnje 50 do 60%
- c) težje stopnje 70 do 80%

179. Zgodnja spondiloza, zgodnja intra-vertebralna hondroza i.v. osteohondroza, spondilatroza in spondilartritis, spondiloliza, spondilolisteza (kot posledica poškodbe, vnetja, spremenjene mehanike hoje):

- a) s funkcijsko okvaro hrbtenice (bolečinski sindrom z omejeno gibljivostjo hrbtenice) 20 do 40%
- b) s funkcijsko okvaro hrbtenice in nevrološki izpadi 50 do 70%
- c) s težjimi funkcijskimi okvarami hrbtenice in nevrološki izpadi 80 do 100% II. skupina

180. Pri aktivni kostni in sklepni tuberkulozi med njeno evolucijo in bakterijskem in gljivičnem vnetju pri lokalizaciji na hrbtenici, sakroiliakalnih sklepih, kolkih in kolenih:

- a) če invalid ni popolnoma nepremičen 60 do 100% II. skupina
- b) če je invalid popolnoma nepremičen 100% I. skupina

181. Skrivljenost vratu kot posledica kakršnekoli poškodbe 20 do 40%

182. Polinevritisi, polinevropatije, poliradikulitisi

- a) lažje stopnje, z diskretno okvaro motilitete 20 do 30%
- b) srednje stopnje 40 do 60%
- c) težje stopnje 70 do 80%
- d) hude stopnje (hujša okvara motilitete, senzibilitete, trofike, hoja možna s pripomočki ali tudi ne) 90 do 100% II. skupine
- e) najtežje stopnje (invalid nepremičen) 100% I. skupine

V. poglavje – PRIZADETOST CENTRALNEGA IN PERIFERNEGA ŽIVČNEGA SISTEMA PRI DRUGIH OBOLENJIH

183. Prizadetost centralnega in perifernega živčnega sistema pri vnetnih, avtoimunih, degenerativnih, metabolnih, endokrinih in drugih obolenjih (ocenjeno po prizadetosti nevroloških struktur):

- a) lažje stopnje 20 do 40%
- b) srednje stopnje 50 do 70%
- c) težje stopnje 80 do 100% I. skupina

184. Mišice in nevromuskularni sistem

- a) lažje stopnje 30 do 40%
- b) srednje stopnje 50 do 70%
- c) težje stopnje 80 do 100% II. skupina

VI. poglavje - GRLO IN SAPNIK

185. Zožitev grla, sapnika ali obeh (oteženo dihanje in govor):

- a) lažje stopnje 20 do 40%
- b) težje stopnje 50 do 80%

186. Poškodba grla ali sapnika (potrebna stalna traheostoma):
a) govor za sporazumevanje je še mogoč 80%
b) govor za sporazumevanje ni možen (stanje podobno kot po laringektomiji) 100% II. skupina
187. Tuberkuloza grla 50 do 100 II. skupina
188. Paraliza živcev grla (zgornjega, spodnjega ali obeh) 20 do 40%

VII. poglavje - ŽRELO IN POŽIRALNIK

189. Okvare žrela:
a) ohromelost žrela 20 do 50%
b) zožitev žrela z motnjami pri požiranju 30 do 60%
c) popolna zožitev žrela (požiranje ni mogoče) 100% II. skupina
190. Zožitev požiralnika:
a) lažje motnje pri požiranju 20 do 40%
b) težje motnje pri požiranju (potrebno pogosto bužiranje) 50 do 70%
191. Povsem zaprt požiralnik (hranjenje po gastrostomi) 100% II. skupina

VIII. poglavje - PRSNI KOŠ

192. Slabo konsolidiran zlom reber in grodnice, z večjimi deformacijami prsnega koša:
a) brez reperkusij, izraženih na srcu in pljučih 20 do 40%
b) če hkrati obstaja respiratorna ali srčna insuficienca 50 do 100% II. skupina
193. Plevropulmonalna fistula kot posledica piotoraksa 30 do 50%
194. Obsežnejše plevralne zarastline ali fibroza pljuč kot posledica poškodb, bolezni plevre ali pljuč, deformacije prsnega koša, skrivljenosti hrbtenice z zmerno respiratorno insuficienco, vendar brez srčne insuficiencie 20 do 40%
195. Obsežnejše plevralne zarastline ali fibroza pljuč kot posledica poškodb, bolezni plevre ali pljuč, precejšnje deformacije prsnega koša (fibrotoraks, plevralni kronični empijem, tujki v pljučih, kontuzije pljuč, uporaba umetne ventilacije), hujša skrivljenost hrbtenice z izrazito respiratorno insuficienco (dispneja, cijanoza), s srčno insuficienco (kronično pljučno srce) ali z amiloidozo:
a) srednje stopnje 50 do 70%
b) težje stopnje 80 do 100% II. skupina
196. Okvara ščitnice s hormonalnimi motnjami in/ali prizadetimi obščitnicami:
a) lažje stopnje 20 do 30%
b) težje stopnje 40 do 60%

197. Okvara sapnika, bronhialnega vejevja (z oviranim dihanjem in stalno traheostomsko kanilo):

- a) srednje stopnje 40 do 50%
- b) težje stopnje 60 do 80%

198. Stanje po traheotomiji, okvara torakalne stene, diafragme, mediastinuma s požiralnikom (torakoplastika-mioplastika, disfagia-afagia, trajna gastrostoma):

- a) lažje stopnje 20 do 30%
- b) srednje stopnje 40 do 60%
- c) težje stopnje 70 do 100% II. skupina

199. Izguba dojke 30%

200. Inaktivna pljučna tuberkuloza srednjega in večjega obsega:

- a) brez respiratorne in kardiovaskularne insuficience 20 do 30%
- b) z obliteriranimi pleuralnimi sinusi 30 do 50%

201. Aktivna enostranska pljučna tuberkuloza ali tuberkuloza pljučne mreže z izlivom, pulmonalne ali pleuralne fistule z empiemom 60 do 80%

202. Obojestranska ali ekstenzivna enostranska aktivna (odprta ali zaprta) pljučna tuberkuloza, progresivna, vendar še vedno dostopna zdravljenju, in razne pulmonalne in pleuralne fistule z empiemom in večjo splošno telesno slabostjo 80 do 100% II. skupina

203. Progresivna razširjena aktivna obojestranska pljučna tuberkuloza z razvito kaheksijo in drugimi hudimi komplikacijami (respiratorna, kardiovaskularna in podobna insuficienca, amiloidoza itd.) 100% I. skupina

204. Stanje po operativnih intervencijah na prsnem košu zaradi pljučne tuberkuloze:

- a) ekscizija tuberkuloma in kazeoznih žarišč, resekciji 1-2 segmenta, gornja torakoplastika do 4 reber 40 do 60%
- b) lobektomija, torakoplastika 5 do 7 reber, kavernostomija 50 do 70%
- c) pulmektomija, torakoplastika 8 ali več reber 60 do 80%

IX. poglavje - SRCE

A) Kompenzirana srčna obolenja

205. Prebolela revmatična mrzlica z znaki karditisa ali brez njih z ozirom na posledična stanja in brez:

- a) lažje stopnje 20 do 30%
- b) težje stopnje 40 do 60%

206. Organska obolenja srčnih zaklopk:

- a) brez znatnejšega povečanja srca in brez pojava srčne dekompenzacije 30%
- b) po stopnji povečanja srca in teži anatomske poškodbe srčnih zaklopk brez znakov subdekompenzacije oziroma dekompenzacije srca 30 do 50%

207. Okvare srčne mišice in perikarda (koronarne in druge) ali hude motnje v ritmu
40 do 80%

B) Dekompenzirana srčna obolenja z znaki zastoja v pljučih ali velikem krvnem obtoku

208. Srčna insuficienca:

- a) delno razvita (z zmerno razvitim pljučnim zastojem ali povečanjem jeter, ki jo je mogoče uspešno popraviti) 60 do 80%
- b) popolnoma razvita (ki jo je mogoče zadostno popraviti, izključuje pa vsak napor) 80 do 100% II. skupina
- c) v najhujših primerih 100% I. skupine

C) Kirurški posegi na srcu

209. Operativna zamenjava valvul:

- a) zamenjava ene ali dveh valvul v sinusnem ritmu brez dekompenzacije srca 30 do 60%
- b) zamenjava ene ali dveh valvul z absolutno aritmijo komore z občasno dekompenzacijo 80%
- c) zamenjava vseh treh valvul 100% II. skupina
- d) s stalno srčno dekompenzacijo 100% I. skupina
- e) vstavljen srčni vzpodbujevalec 60 do 80%
- f) premostitvena operacija venčnih arterij (by pass) 60 do 80%

X. poglavje - TREBUH

210. Kila po poškodbi ali operaciji trebuha zaradi poškodbe in po obremenitvah
20 do 30%

211. Pooperativno stanje z motnjami in težavami po resekciji želodca po katerikoli metodi (ulkus pepticum jejuni, postprandialni sindrom, anemija)

- a) lažje stopnje 20 do 40%
- b) težje stopnje 50 do 70%

212. Stanje po poškodbi črevesja s prešitjem ali resekcijo 20%

213. Motnje v pasaži črevesja zaradi poškodbe ali operacij po poškodbi, odvisno od izrazitosti stenotičnih sprememb:

- a) lažje stopnje 20 do 30%
- b) težje stopnje 40 do 60%

214. Ulkusna bolezen želodca in dvanajsternika (glede na posledično stanje) 20 do 40%

215. Huda nedohranjenost in pooperativni malabsorpcijski sindrom 60 do 80%

216. Črevesne fistule tankega črevesa, odvisno od višine in nutrijskih problemov (glede na funkcijske motnje) 70 do 100% II. skupina

217. Sterkoralne fistule debelega črevesa 30 do 70%

218. Stalni anus preter naturalis (po kontinenci) 70 do 100% II. skupina

219. Analne fistule 20 do 40%

220. Inkontinenca (izguba analnega sfinktra s prolapsom ali brez ali zožitev analnega sfinktra):

- a) lažje stopnje 40 do 50%
- b) srednje stopnje 60 do 70%
- c) težje stopnje 80 do 100% II. skupina

221. Izguba vranice:

- a) brez sprememb na krvi 20%
- b) s spremembami na krvi 30 do 50%

222. Stanje po poškodbi trebušne slinovke ali po prebolelem posttraumatskem tudi pooperativnem pankreatitisu 30 do 60%

223. Pankreatična fistula po poškodbi ali operaciji (glede na uspešnost zdravljenja) 50 do 80%

224. Stanje po traumatski poškodbi jeter 20 do 40%

225. Žolčne fistule po poškodbi žolčevodov ali jeter (glede na uspešnost zdravljenja) 30 do 80%

226. Hepatitis:

- a) akutni (glede na uspeh zdravljenja) 60%
- b) kronični 30 do 60%

227. Ciroza (posthepatitična):

- a) lažje stopnje 60 do 70%
- b) težje stopnje 80 do 100% II. skupine

XI. poglavje - UROPOETIČNI ORGANI

228. Stanje po akutnem glomerulonefritisu (glede na uspeh zdravljenja) 40 do 60%

229. Kronični glomerulonefritis z normalno ledvično funkcijo (proteinurija do 1 g in/ali eritruirija in normalni krvni tlak) 20 do 30%

230. Kronični glomerulonefritis s proteinurijo več kot 1g, eritruirijo, arterijsko hipertenzijo in normalno zmanjšano glomerularno filtracijo za manj kot 50%:

- a) lažje stopnje 30 do 50%

b) težje stopnje 60 do 80%

231. Kronični glomerulonefritis s proteinurijo več kot 1g, eriturijo, arterijsko hipertenzijo in zmanjšano glomerularno filtracijo za več kot 50% 80 do 100% II. skupina

232. Končna odpoved ledvic, ki zahteva zdravljenje s hemodializo ali peritonealno dializo 90 do 100% I. skupine

233. Izguba ene ledvice z normalno drugo 30%

234. Izguba ene ledvice z okvarjeno drugo:

a) lažje stopnje 30 do 50%

b) težje stopnje 60 do 100% II. skupina

235. Aktivna tuberkuloza ledvice:

a) lažje stopnje 30 do 50%

b) težje stopnje 60 do 80%

236. Stanje po poškodbi sečnega mehurja:

a) kronični travmatski cistitis 20 do 40%

b) v najhujših primerih, s stalno inkontinenco in s sfrknjenim mehurjem 50 do 80%

237. Fistule sečevoda, sečnega mehurja ali sečnice, skozi katere teče seč (glede na uspeh zdravljenja) 40 do 80%

238. Stalna inkontinenca seča zaradi poškodbe zunanjšega sfinktra sečnice 50 do 80%

239. Trajna zožitev sečnice z oteženim uriniranjem (zaradi spremembe izključno na sečnici) 50 do 80%

XII. poglavje - GENITALNI ORGANI

A) Moški

240. Izguba enega moda pred 60. letom starosti 20%

241. Izguba obeh mod:

a) pred 60. letom 70%

b) po 60. letu 50%

242. Izguba penisa:

a) pred 60. letom 80%

b) po 60. letu 60%

243. Izguba penisa in obeh mod:

a) pred 60. letom 100% II. skupina

- b) po 60. letu 80%
244. Kronično vnetje obmodka z azoospermijo 20%
245. Posttravmatska atrofija testisov 30%

B) Ženski

246. Izguba enega jajčnika pred 50. letom starosti 20%
247. Izguba obeh jajčnikov:
a) pred 50. letom 60%
b) po 50. letu 30%
248. Izguba maternice ali maternice in enega jajčnika:
a) pred 50. letom 60%
b) po 50. letu 30%
249. Izguba obeh jajčnikov in maternice:
a) pred 50. letom 80%
b) po 50. letu 40%
250. Poškodba vulve in vagine 20 do 50%

XIII. poglavje - DRUGE BOLEZNI

251. Sladkorna bolezen (diabetes mellitus):
a) lažje stopnje (brez nedohranjenosti, brez glukozurije, ob ustrezni dieti) 20 do 30%
b) srednje stopnje, ki zahtevajo peroralno antidiabetično terapijo ali insulin, da bi se ohranilo ravnovesje v prehrani 40 do 60%
c) težje stopnje, ki jih je tudi z velikimi dozami insulina težko urediti (z nedohranjenostjo in pogostimi pojavi acidoze ter komplikacijami na drugih organih) 70 do 100% I. skupina
252. Hipoadenokorticism (m. addisoni):
a) lažje stopnje 40 do 50%
b) težje stopnje 60 do 80%
253. Kronična malarija s trajnimi posledicami 20 do 40%
254. Zastrupitev, poškodba z bojnimi strupi in radiacijske okvare:
a) lažje stopnje 30 do 40%
b) srednje stopnje 50 do 70%
c) težje stopnje 80 do 100% I. skupina
255. Kronični osteomielitis s pogostimi ponavljajočimi fistulami 20 do 40%

256. Amiloidozne okvare notranjih organov ali kaheksije:

a) lažje stopnje	20 do 40%
b) srednje stopnje	50 do 70%
c) težje stopnje	80 do 100% I. skupina

257. Somatske bolezni:

- avtoimuna obolenja (Imunopatije, Multipla skleroza, Lupus eritematodes, Tireoideopatije, Limfocitni tireoiditis, Mb. Basedow, Miastenia, Nevrodermitis, Skleroderma, Psoriza, Revmatoidni artritis, Mb. Bechterew, Mb. Behcet, Chronova bolezen, Ulcerozni kolitis, Holangitis, Kronični gastritis, Hašimoto bolezen, Mb. Sjogren, Vaskulitis, Arteriitis temporalis, ipd.)
- infektivna stanja in infektivna obolenja (Nevrosarkoidoza, Nevroborelioza, Meningitis, Meningoencefalitis, Encefalitis raznih oblik, Poliomieltis, Mononukleoz, Botulizem, Toksoplazmoza, Listerioza, Hepatitis, malarija in druge podobne tropske bolezni, AIDS)
- endokrine in metabolne bolezni (Tireoideopatije, Diabetes insipidus, Mb. Addison, Myelosis funicularis)
- maligni neoplastični procesi
- bolezni krvnih celic, kostnega mozga, limfatičnega sistema in druge motnje hemostaze:

a) v lažjih primerih	20 do 40
b) v srednje težkih primerih	50 do 70
c) v težjih primerih	80 do 100 II. skupine

XIV. poglavje - NEVROZE IN PSIHOZE

258. Klinično ugotovljene nevrotične motnje:

a) srednje stopnje	30 do 40%
b) težje stopnje (anksiozno depresivne, fobično depresivne, fiksirane konverzivne in druge nevrotske motnje)	50 do 60%

259. Klinično ugotovljene psihoze in psihična stanja:

a-1) v blagi obliki (delazmožen)	20 do 40%
a-2) v težji obliki (delno delazmožen)	50 do 60%
a-3) v najtežji obliki (v razviti fazi bolezni)	70 do 90%
b) reaktivna psihična stanja (psihogena psihoza, reaktivna depresija, reaktivno konfuzno delirantna stanja, stanja po poskusih samomora, psihična neprilagodljivost)	60 do 80%

260. Druge klinično ugotovljene psihične motnje:

a) travmatske stresne motnje (posttravmatski sindrom)	30 do 50%
b) odvisnost od psihoaktivnih substanc	20 do 40%